

ELFELEDETT GYEREKEK CSALÁDI TITKAI

és erősségei

Frankó András

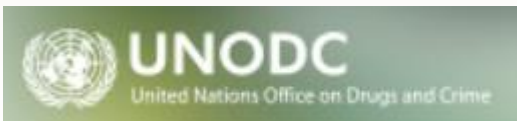
Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Fogadó Pszichoszociális Szolgálat

A DROGPROBLÉMA ÚJ KIHÍVÁSAI – MŰHELYKONFERENCIA
2018. június 26. Debrecen

FIGYELEM

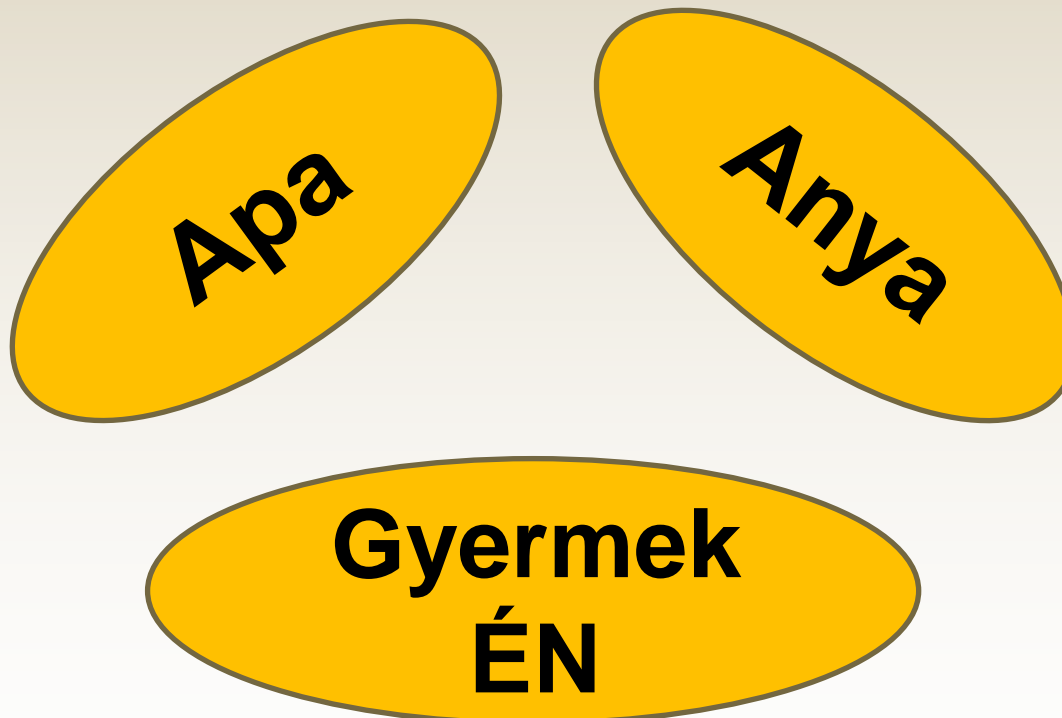
A gyermekekre és az ifjúságra fordított figyelem az első lépése annak, hogy egészségesen és biztonságban nőhessenek fel.

„Ma újra NEHÉZ nap van. A nagyon sokadik. Utóbbi egy évben jutottam el oda, hogy elgondolkodjak, hogyan is segíthetnék édesanyámnak. Eddig csak szégyent éreztem és senkivel nem beszéltem erről, de rájöttem, hogy attól, hogy nem beszélünk róla még nem oldódnak meg a dolgok..”

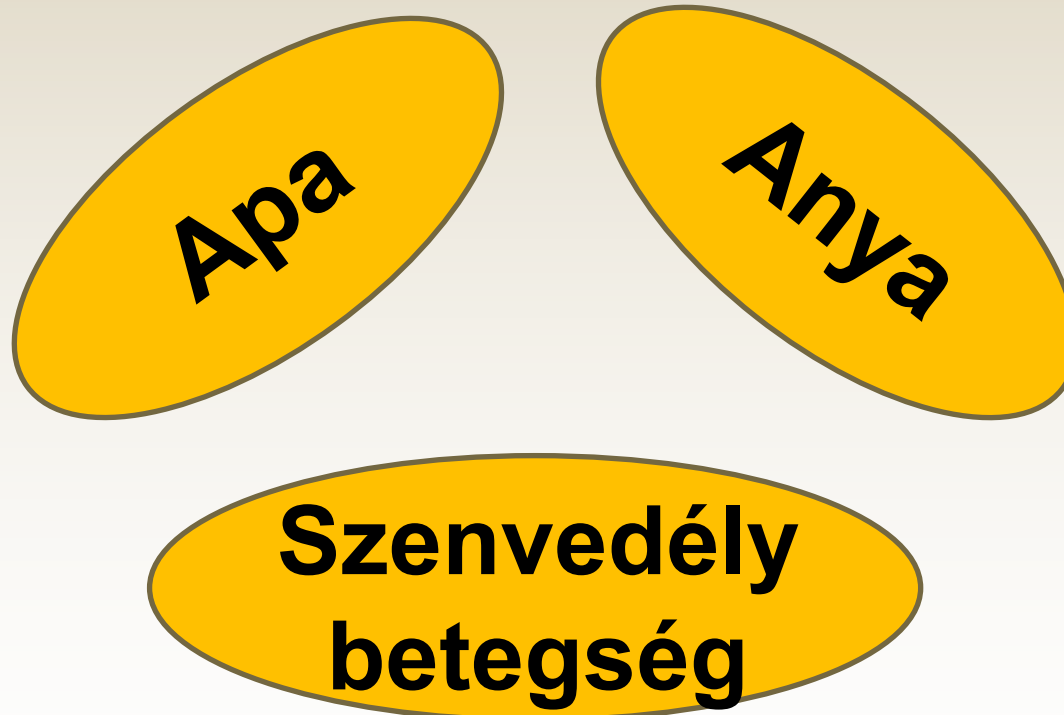

Az elsődleges háromszög

**„a családukban kezd formálódni az,
ahogyan a világot látjuk” *Satir***

A szenvedélybeteg háromszög

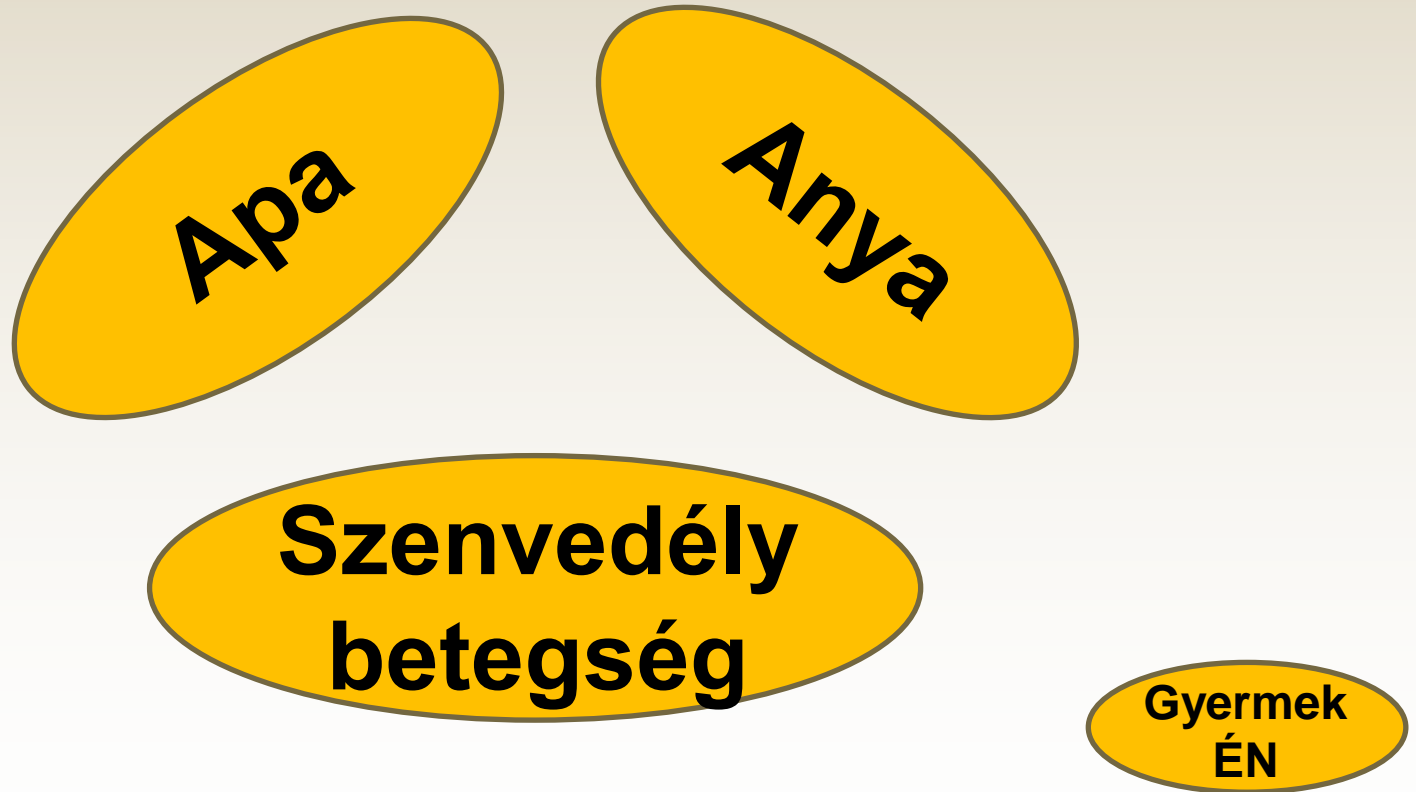

„a családkban kezd formálódni az,
ahogyan a világot látjuk” *Satir*

A szenvedélybeteg háromszög

„a családukban kezd formálódni az,
ahogyan a világot látjuk” *Satir*

Elfeledett gyermekek

Hány gyermek él alkoholbeteg szülővel?

**A függők 50 százaléka
szenvedélybeteg
családból
származik.**

Veszélyeztetett

- *az a gyermek, aki családjában*
- **ismétlődő vagy tartós fizikai, lelki bántalmazásnak,**
- **szexuális zaklatásnak,**
- **erőszaknak,**
- **elhanyagolásnak van kitéve és/vagy**
- **fejlődésében károsan befolyásolják.**

Gyermekvédelmi törvény

Veszélyeztetett

az a gyermek, akit családjában

testi vagy **pszichés fejlődését**

- **ártalmas környezeti hatások,**
- **rossz interperszonális kapcsolatok akadályozzák, károsítják.**

Gyermekvédelmi törvény

Bántalmazott

„A gyermek bántalmazása:

- fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód,
- szexuális visszaélés,
- elhanyagolás vagy hanyag bánásmód,
- mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi olyan **KAPCSOLAT** keretében, mely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.”

WHO

Az alkoholizmus gyermekei

NÉMÁN SZENVEDNEK

- ▣ Szeretik a szüleiket.
Néha nagyon nem.
Ambivalens
- ▣ Lojálisak a szüleikkel,
nem akarják, hogy rossz
színben tűnjenek fel.
- ▣ A család és a szenvedélybeteg családtag
érdekeit messze a sajátjuk elé helyezik.
- ▣ Bizonytalanságban és félelemben élnek.

Tipikus élettapasztalataik

1. **Nem barátkoznak** nem lehet meghívni senkit.
2. **Elszigetelődnek** az azonos korú gyerekektől, magányosak és leértékelik magukat.
3. **Elhanyagoltak** a szüleik által, néha nemkívánatos gyerekeknek érzik magukat.
4. **Gondoskodnak a szüleikről** (parentifikálódnak).
5. **Felmentik szüleiket**, Inkább magukat hibáztatják.
6. **Hiányzik a biztonság**, folytonos veszekedések és kibékülések.

Következmények

- ▣ Az alkoholbeteg szülők gyermekeinek 30%-a lesz maga is alkoholbeteg.
- ▣ A normál lakossághoz képest 6-szor nagyobb az alkoholbetegség kockázata.
- ▣ Az alkoholbeteg apák lányai több mint 40%-ban alkoholbeteg partnert választanak.

Magas szakmai színvonalon megírt könyv, nagyon értékes és hiányt pótló írás. Segít megérteni a szenvedélybeteg családban felnőtt gyermekekben zajló folyamatokat, az elfojtott fájdalmakat, a béklyókat, az eltitkolt sebeket, melyek akadályozhatják az egészséges felnőtt személyiség kialakulását. Segít az érintetteknek saját gyermekkorukra visszatekintve megtalálni az utat egy elégedettebb élet felé.

A szerző hatalmas szakmai tapasztalata alapján felállított szerepek megjelenítése rendkívül tanulságos, a könyvben található önkitaltató teszt segít abban, hogy bárki elhelyezhesse magát a rá jellemző szerepek valamelyikében. Ezáltal is segít rávilágítani arra, hogy hordozzuk-e a szerepek valamelyikét, mi a jelentőségük a szerepeknek az életükben és mit tehetünk akkor, ha már azok szinte „leveszhetetlen páncéllá válnak”.

Végül vitathatatlan érdeme, hogy reményt ad az érintetteknek, megvilágítja, hogy van lehetőség a változásra, a személyes boldogság megteremtésére.

A könyv elolvasása segítség az érintetteknek, segítség a szakembereknek. Elolvasását mindenkinek ajánlom.

Dr. Bodrogi Andrea
pszichiáter addiktológus

Waltraut
Barnowski-
Geiser

Waltraut Barnowski-Geiser *apa, anya, pia*

*apa,
anya,
pia*

Hogyan találhatják meg
a szenvedélybeteg szülők
felnőtt gyermekei

MÉGIS
a boldogságot

MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT

Okai vagy elszenvedői

A hozzátartozókban inkább a betegség okozóit vagy fenntartóit látják, mintsem elszenvedőit.

A beteg szülő gyermekei – még ha professzionális segítők vannak is – **magukra vannak utalva**. Ismerős állapot.

A szenvedélybeteg szülők felnőtt gyermeke gyakran csak akkor kap segítséget, ha maga is szenvedélybeteg lesz, vagy súlyosan megbetegszik.

Barnowski-Geiser szerepek

1. *Harisnyás Pippi,*
2. *Superman,*
3. *Robin Hood,*
4. *Miss Marple,*
5. *Mary Poppins,*
6. *Teréz Anya*
7. *Jancsi bohóc*
8. *Maugli*

Önismereti teszt

A „mégis” ereje – a szenvedélybeteg család gyermekének hét erőssége

- ▣ Erősségek és ellenállási képesség
- ▣ Reziliencia

A hét erősség

1. **Meg tudom tenni! – *terhelhetőség***
2. **Nem adom fel! – *a kitartás képessége***
3. **Veled vagyok! – *hűség***
4. **Mindenkivel jól kijövök! – *szociális képességek***
5. **Jól bele tudom élni magam mások helyzetébe! – *érzékenység***
6. **Gyors és rugalmas vagyok! – *manager***
7. **A társaságomban mindenki jól érzi magát! – *hangulat-szakértők***

Bolyhos

SZÖVEG Hanna Grubhofer

GRAFIKA Bärbl Weingartshofer

MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT

Bolyhos

„Szeretném, hogy Apa újra olyan legyen, mint régen! Olyan szomorú vagyok, és nagyon sokszor érzem magam borzasztóan egyedül.”

A szenvedélybetegség családi túlélési (megküzdési) alapszabályai

Segítő a háromszögben

A szenvedélybeteg családi dió

Kötő-szövetek

Mi őrzi?

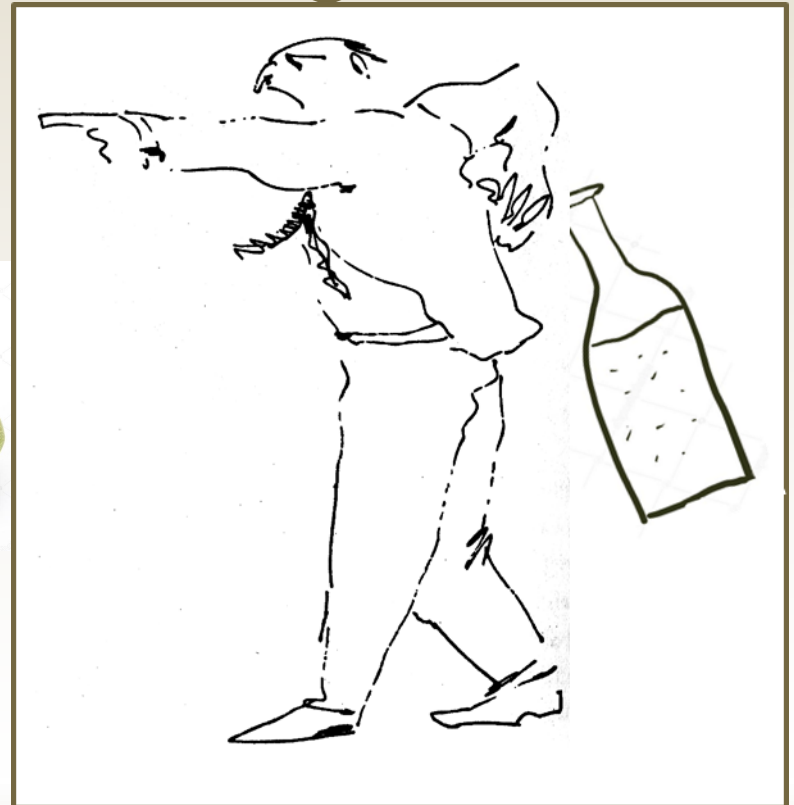

Mi őrzi? Túlélési pozíciók

**Én nem számítok.
Engem nem lehet szeretni.
Minden az én hibám.**

**Ha jobban tanulnál!
Mi bajod van?
Mit akarsz tőlem?**

Mi bonthatja fel?

Mi bonthatja fel?

- ▣ Elviselhetetlenné nő a belső feszültség
„Már nem bírom tovább!”
- ▣ Valami, valaki úgy felborítja az egyensúlyt, hogy már nem képes visszaállni
- ▣ Baleset, krónikus betegség
- ▣ Segítségkérés
- ▣ Segítő helyek, terápiák, iskola, jelzések

Mi bonthatja fel?

Engesztelőből önvádoló
Falcolással vádol

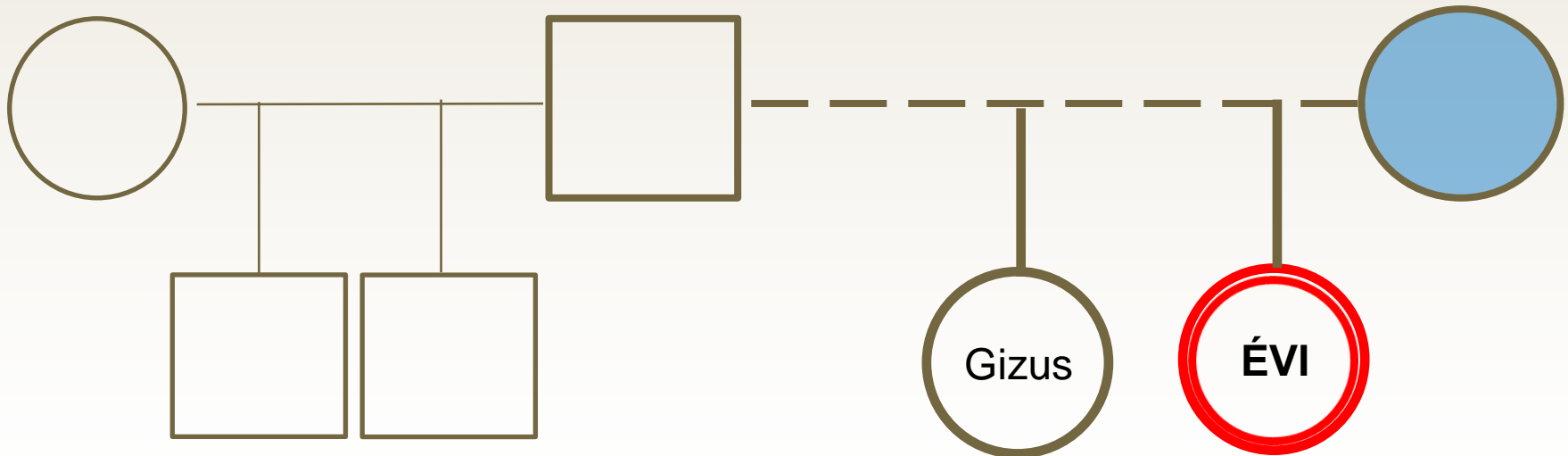
Helyetted magamat bánatom

Helyetted magamat bánatom

- Nagyvárosi értelmiségi (mérnök) anya egyszülős család, apa új házasságban él falun
- Két lány, már felnőtt nővér
- **16 éves lány**, anya: bipoláris, alkoholfüggő

Mi bonthatja fel?

Hitelesség (végre beszélhetünk róla)

„A gyógyulás a hitelesség megélése és megtanulása miatt következik be”

„De már nem akarok erről
többet beszélni”

Tanulás, fiúk, sport

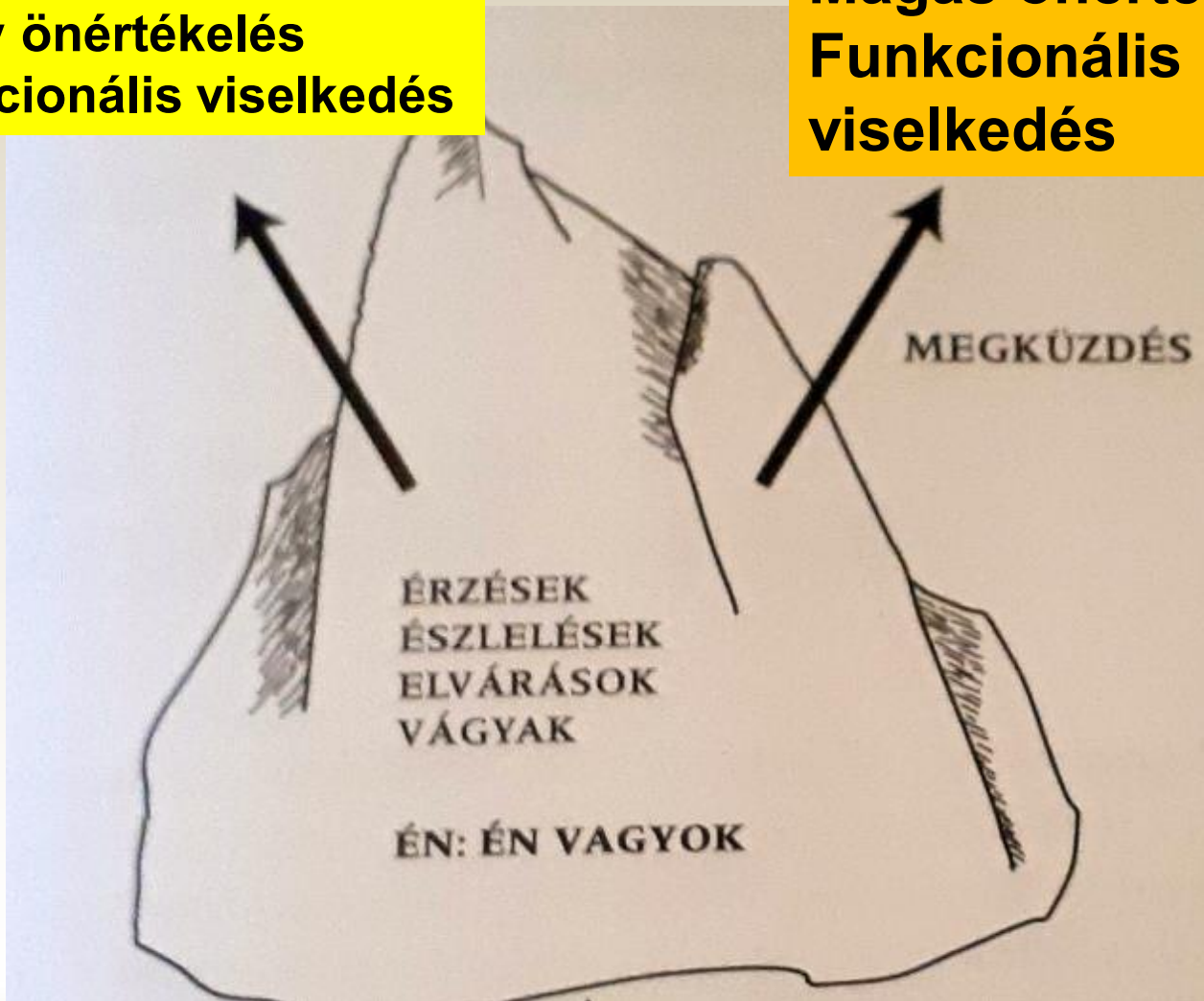
Önmaga felé fordul, de már szeretettel

Satir változásgenerátor

Alacsony önértékelés
Diszfunkcionális viselkedés

Magas önértékelés
Funkcionális
viselkedés

Kapcsolat MÉGIS

Kapcsolatba kerülni

- ▣ a helyzetünkkel
- ▣ az érzéseinkkel
- ▣ az észleléseinkkel
- ▣ a lehetőségeinkkel
- ▣ a kapcsolatainkkal

Feladatok, lehetőségek értük

- ▣ A gyermekek már fennálló nehézségeinek feldolgozása,
- ▣ A szülők és gyermekek egymásközi viselkedésének megkönnyítése,
- ▣ A gyermekek későbbi szenvedélybetegségének megelőzése,
- ▣ A gyermekek tehermentesítése a büntudatuktól
- ▣ A reziliencia fejlesztése

Feladatok, lehetőségek értük

- ▣ A gyermekek tehermentesítése a „szülőfunkciótól” saját szüleikkel szemben,
- ▣ „A gyermeki lét” lehetővé tétele strukturált keretek között,
- ▣ A gyermekek megerősítése szituációs és emocionális érzékelésükben,
- ▣ Gyermekekre szabott felvilágosítás a szenvedély veszélyeiről és a szenvedélybetegségről.

Feladatok, lehetőségek értük

- ▣ A szakma érzékenyítése, a probléma tudatosítása
  - Könyvek, előadások, konferenciák
- ▣ A társadalom érzékenyítése
  - Nyilvánosság, média
- ▣ Speciális segítő, megelőző programok
  - Gyermekcsoportok
- ▣ Speciális képzés a segítő szakemberek részére
  - Szociális munkások, addiktológiai konzultánsok, családterapeuták, pszichológusok, pszichiáterek, pedagógusok, lelkészek...
- ▣ Közös koncepció a szenvedélybeteg-probléma kezelésére
  - Addiktológiai stratégia?

Kimondható

Ez nem igazságos!

Nem vagy egyedül!

Szüleid alkohol-betegek?

Mit jelent a szenvedély-betegség?

Nem tudod gyógyítani

Az alkohol és a jogaink

Szenvedély és erőszak

Írhattok nekünk

www.kimondhato.hu

SEGÍTSÉG... MOST!

EL-FOGADÓ

-HA NINCS KINEK ELMONDANOD
-HA SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGED
-HA CSAK BESZÉLGETNI SZERETNÉL VALAKIVEL

TEL/VIBER/WHATSAPP: 0630/954-93-32
SKYPE: EL-FOGADÓ
SEGITS@KIMONDHATO.HU
FACEBOOK: EL-FOGADÓ
8-P: 9-22
12-V: 17-20

SEGÍTSÉG... MOST!

El-Fogadó

Egy hely, ahol meghallgatnak...

- HA NINCS KINEK ELMONDANOD
- HA SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGED
- HA CSAK BESZÉLGETNI SZERETNÉL VALAKIVEL

Tel/Viber/WhatsApp: 0630/954-93-32
Skype: El-Fogadó
segits@kimondhato.hu
facebook: El-Fogadó
8-P: 9-22
12-V: 17-20

Ha nincs kinek elmondanod...

Ha segítségre van szükséged...

Ha csak beszélni/chatelni szeretnél valakivel...

Egy hely, ahol meghallgatnak.

El-Fogadó segítség. segits@kimondhato.hu

Telefon/Viber/WhatsApp: **0630 945 93 32**

Skype: El-Fogadó

Facebook: El-Fogadó

Segítség MOST

Sem a családon belül, sem azon kívül nem szabad beszélni a problémáról. Jobb, ha nem derül ki az igazság.

„Senkinek nem beszélhetsz arról, mi történik itthon. Mindig titokban kell tartani...”

Az a tapasztalat, hogy erről nem szabad beszélni, azt jelenti a gyermek számára, hogy nincs kiút, nincs segítség....

Pedig!! VAN SEGÍTSÉG!!

Csoport Szenvedélybeteg Szülők Gyermekének, nyitott minden érintett tízen- és huszonéves fiatal számára.

Csoport szenvedélybeteg szülők gyermekeinek

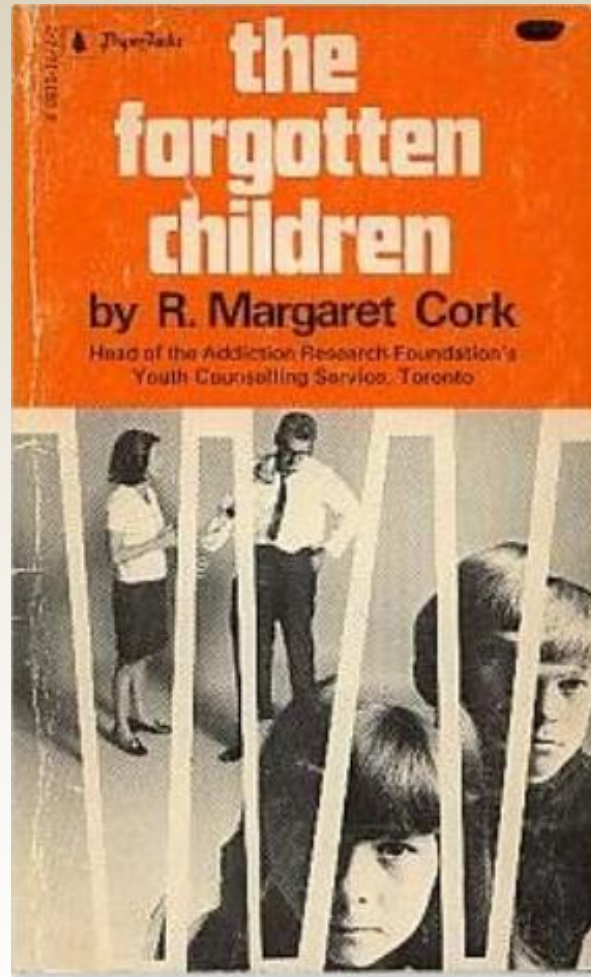
minden hó 1. és 3.
keddjén 17.30-tól

Következő alkalom: július 3-án.

„Végre bennünket is észrevett valaki”

Köszönöm a figyelmet ÉRTÜK

